

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

จากการทดลองโดยใช้สัณามแม่เหล็กที่มีค่าต่างๆกัน จะทำให้ *Beta particles* ที่ส่งออกมาจาก *source* ถูกเบนทางเดินไปได้ โดยสังเกตได้จาก *Detector* ที่มีจำนวน *particle* ได้ และจะนับได้ค่าต่าง ๆ กัน เมื่อเปลี่ยนสัณามแม่เหล็ก ซึ่งสิ่งนี้ก็เป็นเพราะว่า พลังงานของอนุภาค *Beta* ที่ถูกส่งออกมานั้นมีค่าต่าง ๆ กัน อนุภาคที่มีพลังงานน้อยจะถูกเบนด้วยสัณามแม่เหล็กค่าต่ำ ๆ และถ้าใช้สัณามแม่เหล็กค่าสูง ก็จะสามารถเบนอนุภาคที่มีพลังงานมากให้มาทางเดินมีขนาดรัศมีเท่ากันได้

ในการวัดและการคำนวณแอสกิงให้เห็นได้ว่า การวัดค่าสัณามแม่เหล็ก มีความคลาดเคลื่อนประมาณ 0.2 % เมื่อคิดรวม *Error* ของ *Scaler* และ *spectrometer* แล้วก็จะมี *error* ในการวัดประมาณ 5 %

Bi²¹⁰ - source

- (1) คำนวณจากสูตร $E_{\max} = 1.16 \pm 0.05 \text{ MeV.}$
- (2) คำนวณจาก *Fermi plot* $E_{\max} = 1.17 \text{ MeV.}$

Au¹⁹⁸ - source

คำนวณจากสูตร $E_{\max} = 0.94 \pm 0.04 \text{ MeV.}$

ในการสังเกตจากกราฟ ซึ่งเขียนระหว่าง B/ρ และ $N_{(B/\rho)}$

ของ Bi^{210} จะเห็นได้ว่า จุดสูงสุดของ Curve จะเคลื่อนไปทาง Energy สูง ทั้งนี้ อธิบายได้ว่า เป็นเพราะรังสีพลังงานทั้ง ๆ ไม่อาจจะผ่าน window ที่ทำด้วย Cellulose tape ซึ่งมีความหนาถึง 8.1 mg/cm^2 ได้มากเท่าที่ควร จากข้อมูลที่หาไว้จะได้อุณหภูมิสูงสุดที่ประมาณ 1800 gauss-cm .⁽¹⁵⁾ แต่ที่ทำการทดลองนี้ ได้ที่ 2300 gauss-cm และแสงที่เห็นจริงได้โดยไม่สูบลมอากาศซึ่งจะเสมือนว่าเพิ่มความหนาของ window เข้าไปเท่ากับระยะทางที่อากาศหนานั้นไว้ 15 mg/cm^2 และถ้าอีก cellulose tape เพิ่มเข้าไปอีก ดังแสงไว้ตามตารางต่อไปนี้

H gauss	B/ρ gauss-cm	cm. เมื่อใช้ความหนา window ต่าง ๆ		
		8.1 mg/cm^2	23.1 mg/cm^2	31.2 mg/cm^2
512	2048	99.4	36.0	54.2
560	2240	120.2	42.8	39.7
592	2368	125.2	49.7	43.5
624	2496	134.4	54.1	46.6
672	2688	139.5	62.0	55.2
736	2944	150.0*	64.1	62.7
752	3008	145.6	67.3	64.1
784	3136	149.0	78.4*	68.1
832	3328	146.3	74.4	72.7*
864	3456	128.3	72.9	69.2

* เป็นค่า cm. สูงสุด ที่วัดได้

สำหรับ graph ของ Au^{198} จะเห็นว่ามี peak อยู่ 2 แห่ง หมายความว่า ความปรกติกอนภาค Beta ที่ส่งออกมา เช่น graph จะโค้งเรียบ แต่ตรงที่เกิด peak นั้น เนื่องจาก Au^{198} ส่งรังสี Gamma ออกมาด้วย มีพลังงาน 0.4 MeV. จะไปผลักให้ Electron หลุดออกมา Electron ที่ออกมาจะมีพลังงานน้อยกว่า 0.4 เพราะต้องเสียไปในการที่จะทะลุผ่านแผ่นทองคำ ซึ่งจะเห็นจาก graph ว่า peak อยู่ที่ $B/\rho = 2198 \text{ gauss-cm.}$ ซึ่งคำนวณค่าพลังงานได้ 0.357 MeV. ซึ่งแสดงว่า มีค่าใกล้เคียงกับค่าที่ผู้วัดไว้แล้ว (15)

ซึ่ง สาเหตุที่ในการทดลองมีข้อผิดพลาดอีกอย่างหนึ่งก็คือ source (16) ที่ใช้มีความหนา อนุภาค Beta ที่ถูกส่งออกมาต้องผ่านออกมา จะทำให้มีพลังงานลดลงไป เนื่องจาก Absorption คงนั้น ถ้าใช้ source ที่มีลักษณะเป็น thin film เตรียมโดยวิธี Vacuum evaporation และ แก้วเรื่อง window ของเครื่องมือ โคพพยายามใช้ไม่เกิน 1.4 gm/cm^2 ก็ควรจะได้ค่าถูกต้องยิ่งกว่านี้ และปัจจุบันมี Reactor ก็ยิ่งเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะได้ทดลองกับสารอย่างอื่น ๆ อีก โดยเอาสารที่สามารถจะ activate ได้ด้วย Neutron แล้วส่งอนุภาค Beta ออกมา มาทำการทดลองเพื่อทดสอบและหาข้อบกพร่องของเครื่องมือได้อีกด้วย